

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u 12. sz. Ide intézendő a lap szemlémi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.
Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Janosi-utca 35.,
illetve Ki-pást-tér 4. sz. alatt
R. Vozáry Gyula tanárnál: — Ide
intézendők a kiadóhivatalt illető
előrefizetés, hirdetés, nyilttér
és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromlábos petitsor tér-
fogata 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Janosi-utca Czikora-fele házában, nem különben minden hazai postahivatal.
Az előfizetés legezelszerűben posta-utalvány uján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Korszellem.

Mióta egy eszmékben és mozgalmakban gazdag országos vita felkavarta a nyilvánosság összes tényezőinek érdeklődését, örömmel tapasztalhatjuk, hogy Magyarország társadalmi élete észrevehető átalakuláson megy keresztül. Az emberek kezdenek újra érdeklődni minden iránt, a közélet vezetését és eseményeit jobban megfigyelik és bírálják mint azelőtt; maga az egyén is erkölcsi értékével és képességeinek erejével alkalmasabban illeszkedik be a társadalom gépezetébe. Röviden szólva úgy látszik, — s tetszik is — hogy Magyarország nagy ereje — a régen alvó nemzeti közszellem — végre-valahára mégis ébredőben van.

Az általános átalakulás eme napjaiban, midőn országos intézmények nemcsak lakást, de célt, formát és eszközöket is cserélnek, a részletekben történő változásokat természetesen csak hosszabb észlelés után vehetjük észre. Sőt talán némelyiket észre sem vesszük, s akkor ébredünk tudatára a megváltozott viszonyoknak, mikor már elveink maguk is átalakultak az intézményekkel és egykori szabályaink helyét új igazságok foglalják el.

Ez a történelemnek, a haladásnak örök logikája, mely kéréllhetetlenül érvényesül és söpör el utjából mindent mi túlélt és alkalmatlan. Ez az emberi szellem fejlődése, mely feltartóztatathatatlanság és óriás munkájával isteni célokat szolgál.

Kissé talán túl kalandoztam ez elmélkedés korlátain, mert particularis társadalmi életünk bírálata az általános szempontok mely filozóphiáit aligha szükséges. A localis igazságoknak gyakran megvan ugyanis azon hibájuk, hogy

nagyon viszonylagosak, de azon előnyük még gyakrabban, hogy jól alkalmazva kétségbevonhatatlanok.

E kis darab földön — melyet Gömörmegyének nevezünk — épen úgy mint egész hazánkban, a társadalmi életnek egy új korszaka kezd megnyilvánulni. Az átalakuló intézmények új motívumokkal, új eszközökkel kezdik feldolgozni a haladás ezéjainak óriás anyagát, s e munkában a régi, elkopott, túlhaladott felfogások, a letűnt surlódások lényegei már elfeledtetnek és elejtettek: — az emberek nem keserednek többé el, mint hajdan, a gondolatra, hogy a megyének egy központja van: Rimaszombat; — és Rimaszombatnak tulságos konzervatív eleme — a régebben domináló elem — végképen meghajlott a szükségképeni haladás kényszerítő hatalma előtt.

Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy immár minden a legjobb irányban halad városunk falai között. E kis fészekben is — mint mindenütt — hol emberi erők dolgoznak, emberi erényekkel és hibákkal — bizonyára van javítani és kifogásolni való, de azért a hajdani maradiság, az ősi „ezopf“ ma-már nem ápoltatik többé a régi esőkönösséggel: a vezető elemek ma-már szellemi felsőbbségük erejével irányítják, nem pedig anyagi érdekeik védelmének szívósságával kényszerítik a közvéleményt.

Mert rendkívüli erőfeszítéssel igyekeznek e város felemelkedni azon magaslatra, melyre törekednie köteles, ha egy vármegyének méltó értelmi, erkölcsi és hivatalos központja akar lenni. Áldozatokat hozott, intézményeket létesített és tart fenn, minden magasatos szándékot és tervet istápol s legujabban még saját vagyonát sőt embezeit is feláldozza, ha a közérdek megkivánja.

Sok szép menyecske, hajadon,
Farsangol a világ.”

Nos addig csak volnánk, de hogy-megyünk odább. Eljött hát, újra eljött ime, minden örömeivel, esapongó szépségével, s bizonyos irányban mondhatjuk talán: bánatával, pártában maradó nő, laposra devalvált tárczák utóférdalmaival, el, tarka harlequin-köntösbe bujva ő az egyetlen, a kedves, hévvel dobogó keblekkel, ölelő károkkal várva-várt piros pozsgás farsang; varázs pálezájával vígan, bizalmasan kopogtatva házak és szívek ajtaján, intve, hajtvá, sürgetve, s erősen hiszmem, nem sok ajtó marad előtte zárva. Hja! Karneval herezeg esörgő sapkája oly bűvész korona, mely Cagliostrokat, Balsamokat, Philadelfiakat, s még ki tudná mily bűvész nagyságokat szegyenit meg; s fentjelzett pálezája bizony-bizony a leghódítóbb jogarak egyike, melynek olyan örömmel hajlunk uralma alá, büszkeségünk Mont-Blank esuesát képezve, ha a bolondos herezeg kíséretébe udvarképességi kvalifikációt nyertünk.

Honny soít qui mal y pense.
Előre is tiltakozom, minden netaláni gyanúsítás ellen; két év óta boldog nős életet élek, s farsangok alatt is tisztességes jámbor viselkedésem által tűnök ki, bizonyosságom a feleségem.

Farsangunk van tehát, farsangunk; és hogy ama esörgős sapkás souveraine most is hódítani fog, még ebben az influenzás világban, ivadban is, erre hitet mennek tenni, hogy tüzet fog gyújtani, mely ellen nincs: „Első Magyar,” „Adria,” „Fonciere,” mely biztosítson, akár meg is esküdjem, pedig nem szokásom.

Ad vocem: influenza. Ugyan ránk fordult bizonyos rud, ránehezedett a muszka Európára, hála a kegyelmes egeknek, csak nátha alakjába, prűszköl az egész kontinens, prűszkölünk mi boldog magyarok is, és még csak azt sem várjuk, követeljük, hogy valaki kedves egészségünkre kívánja. És sajátságos, kivált a hivatalok érzik meg ama bizonyos rudat, nem akarom mondani: sokra rá is fér, már t. i. sok hivatalnokra, náthás a nagyméltóságu miniszter urtól, az utolsó hallja maga mihaszna Andrásig az egész állami apparátus; még egy miniszternek könnyű, az ő dolgát akárki elvégezheti, gondolkozói sem épen muszaj, mire valók volnának az alantas közegek, ám egy szegény „mihaszna“ mit tegyen, mikor „röndnek muszaj lönyyi.”

De hová kalandozom, a farsangról akartam írni kizárólag, s ime belebonyolodom az influenzába, hja! ez is aktuális tárgy, vigasztalhatom magamat és olvasóimat azzal, hogy ha unalmas vagyok is, de eredeti vagyok legalább, az eredetiség pedig épen nem megvetendő valami, higgyék el, az ember álaréz nélkül legemberebb. Hogy miért hozom elő az álarézt? . . . boesánat, csak úgy

S teljesen igaza van. Az új korszellem nem akarja, hogy emberi lakóházak helyett madárkalkák és alap nélküli vályog tömegek emelkedjenek; az új korszellem többre becsüli a tágas, nyílt utcákat mint a dűledező falakat s a közvagyonból elesent téreken épült magánvagyon; s Rimaszombat erkölcsi tekintélye akkor lesz teljesen megteremtve ha közügyeinek intézéséből — végképen kizártnak a magán-érdekek.

Semmi sem szükséges többé ehez mint a korszellem megértése. Im már be van fejezve egész megyénkben az administrationális hivatalok szervezése a hivatalnokok megválasztása által. E választásokat teljes megnyugvással tekintjük befejezeteknek, mert Gömörvármegye és öt városa méltó vezetőket kapott. S midőn az új aera kezdetén szívesen üdvözljük a vármegye és részeinek közigazgatási tisztikarát; úgy véljük, nem fogunk csalódni, ha annak működése elé nagy várakozással nézünk.

A hivatalok pontos ellátása, kellő mérlegelése a közérdekeknek s lehető kimélete a magánviszonyoknak mindig szem előtt tartva az igazságot és korszerűséget; — ha mindezeket sikerülni fog tapintatosan, a társadalmi osztályok érzékenysége iránt kellő kimélettel, de ha kell szigorral is szükséges öszhangba hozni: akkor Gömörmegye nemsokára eljut azon pontra, melyre régóta őszintén igyekeznek, hogy — mintavármegye lesz. — Adja Isten!

A czukorrépa termelés kérdéséhez.

Az 1889. év tavaszi vetésével, megyénkben is több tekintélyes gazda megkezdte a czukorrépa termelést a hatvani czukorgyár részére, hogy részint egy rugót moz-

síklott papirosomra, lévén a farsang és álaréz, bizonyos tekintetben analog fogalmak. Mit is mond csak Tompa, kérem szerettel csak ez egy idézet nézzék el még:

„Igy bolondítjuk benned egymást,
Oh boldog farsangi idő.”

Igen, óh igen! lesve lessük az alkalmat, alig pillantunk ki az újév kapuján, máris a farsangon akad meg vágyó pillantásunk, fontos nemzetközi kérdést képezve előttünk, ha vajjon az rövid, vagy hosszú leend-e?

Azok az irigy kalendárium-sínálók, mint kiszímatoltam, az ideit igen rövidre szabták. Barbárok!! Nos, én mindezek dacára, e rövid farsangon is hosszú mulatságot kívánok kedves olvasóimnak, utólagosan is boesánatot kérve, ha e farsangi elmefuttatás valamiképp nagyon sovány bójt predikatióvá vékonyult volna és önöknek netalán azt kellene mondani rólam: si tacuisses philosophus mansises.

Heureka! el veletek toll, tinta, papiros; megtaláltam a dolog nyitját, mért voltam én ily unalmas, ily fáde, ha t. i. az voltam. — Bontódjon az az ágy. — Influenzába vagyok. — Puff! Vas Penna.

Egy élet árán.

Elbeszélés. — Írta: Sajóvölgyi. — (Folytatás.)

Végre felderült a várva-várt nap is: Aladár megérkezett. — Lehetetlen híven esetelni Margit meglepetését, egyszersmind kellemes csalódását is, melybe őt a találkozás első pillanata ejt. Mint döltek romba kártyavárként egy pillanat alatt napokon át szőtt szebbnél szebb tervei! Hisz ez a csinos férfi ki most előtte áll, azokkal a mely tűzű kék szemekkel, nem az a játszóttár, a kire ő várt, a kit ő magának elképzelt. Dehogyan merne ennek karjaiba futni és ezt össze-vissza eszokolni! Már a pusztá gondolatra is ijedten rezzent össze s mélyen elpirult.

Aladárval is fordult a világ, midőn Margitot három év után először megpillantá. Anyjának levelei után alkotott ugyanis magának képelete az egykori játszóttársban egy ideális szépséget, — de az az eszménykép egészen eltörpült Margit igéző bájai, — tündéri szépsége mellett . . .

Kissné rögtön észreverte a fiatalok pillanatnyi zavarát, hogy azt leküzdhezzék, ő kezdette meg a társalgást. „Nos fiam — mondá — ráismersz-e Margitkára? Ugy-e nem tuzoltam mikor leveleimben megírtam, hogy mily előnyös változáson ment keresztül?”

„Valóban nem anyám, sőt nagyon is halvány színeket használtál a valósággal szemben. En rá nem ismerem volna Margit „kisasszony“-ra.

Éles tűzsurásként hatott Margitra a „kisasszony“ szó, mely szerinte azért mondatott, hogy értésére adja, miszerint az eddigi bizalmaskodásnak Aladár véget kíván

TÁRCSA.**Farsangi mis-más.**

Tulajdonképen farsangi böleselkedés, sőt voltaképen: bolondoskodás, ez az igazi kifejezés, így van benne valóság, logika, őszinteség legtöbbször, mert ugyan ki is keresne egy farsangi elmefuttatásban valami eget verő bölesességet; filozófiát oly tárgyánál, a melynek jellemző szimbóluma a csörgő sapka. De pedig kérem, mégis úgy áll a dolog, mégis csak van bölesészet a farsangban, így kell lenni a róla írt mis-másban is; avagy Epikur csak bliktri? s követői nem is tudom én kik, mik? . . .

„Pogány bölesész“ fogják talán önök mondani, tisztelt olvasók.

Könyörgöm, ne zavarjuk ide a vallást, a bölesészet mindig is minden alakban bölesészet, bár honnan eredjen, sőt én egy őszinte kérdéssel rontok önöknek; avagy nem lehetne-e bolondoskodva is bölesen szólnunk, amikor annyian szólnak manapság böleselkedve, nagy képpel bolondokat, hogy nagy részben el lehet mondaniuk Br. Eötvössel: „Nekem úgy látszik, hogy az ostoba emberek száma fogy, de a bolondoké tetemesen szaporodik.”

Sit venia verbo. Esedezem, hajamba ne kapjanak, ha netalán valamiképp azt hiszik, hogy megérdemlem, bízzák inkább a tisztelt szerkesztőre, így jobban ki-menekülhetek; mi együtt majd csak kiegyezünk, lévén e farsangi bolondoskodásban, minthogy annak e becses lapok hasábjain megjelenté teljesen tőle függ, a tisztelt szerkesztősséggel csendes et comp.

Hanem azt gondolnám, talán elég is a definitióból, annál inkább, ha nincs bennök szellemdűsság, azaz akarom mondani: szellemesség, a „Nyelvőr“ prófétája szerint, akinek becsületes magyar neve: Szarvas Gábor.

De tulajdonképen mit is akarok én mondani: igaz, elmélkedni a farsangról, ebből a czélből ültem legalább íróasztalomhoz, töprenkedve, tollat rágva: ha valaha, ugy ma igazán sajnálom, sőt szívből fájlalom, miért nem vagyok én valami jovialis élézes ember, duzadó humorral, mily könnyű volna most ezt a farsangiádat megírom, össze-vissza beszélmem a semmiről, míg így nem tudom lesz-e belőle valami, és ha igen, mi? — Folyamodjunk valami kisegítő eszközkhöz, próbáljunk idezni; hiszen az idézetnek mindig meg van a maga haszna. Ha nem egyéb, eltakarja az ürességet, abba az édes csalódás ringat el, hogy mondtunk valamit, pedig igen gyakran semmit.

„Mint a szélvész repül a szánka

A csillogó fehér havon.

Virgoncz ifjakkal ülve rajta

Baksay István főgymnásiumi tanár a helybeli rei. egyház főgondnoka, a vasárnapi konzisztórium gyűlésén vette át az egyház ügyeinek vezetését. Legelső tényét is a jótékonyk könyvébe kell felírunk. Régi szokás szerint a nagyobb ünnepek alkalmával kiosztandó urasztali kenyert az egyház vagyonszámba tagjai ajándékozták meg pedig felváltva. Később az egyház vagyoni helyzetének javulása folytán a konzisztórium felmentette tőle e nemes kötelesség teljesítését alól s elhatározta, hogy az urasztali kenyér beszerzéséről maga gondoskodik. E határozatnak ép akkor kellett volna érvénybe lépnie, mikor az új főgondnok hivatalába lép. De a vallásos buzgalmu előjáró meg akarván kímélni egyháza pénztárát a reá háruló teherrel: az urasztali kenyér beszerzésére fordítandó évi husz forintnyi összeg fizetését magára vállalta mindaddig míg díszes hivatalát viselni fogja, Midőn e nemes ténny konstataljuk, egyuttal kívánjuk, hogy Baksay István mentől huzamosabb időn át fizethesse a husz forintokat s évről-évre tünjék ki, hogy a husz forint kevés arra a szent célra, melyre szánuva van.

Értesítés és meghívás. A rimaszombati községi elemi fi-iskolában az 1889-90-dik tanév első félévi vizsgálói következő sorrendben fognak megtartatni: — Hétfőn február hó 3-án d. e. hif- és erkölestánból minden felekezetnek. Hétfőn február hó 3-án d. u. az I-ső osztály. Kedden február hó 4-én d. e. a II. osztály. Kedden február 4-én d. u. a III. osztály. Szerdán február 5-én d. e. a IV. osztály. Szerdán 5-én d. u. az V. VI. oszt. vizsgálói minden tantárgyból. — A vizsgák délelőtt 9 órakor, délután pedig 2 órakor kezdődnek. — melyekre a m. t. érdeklődő szülöket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Helyreigazítás A helybeli kaszinó közgyűléséről szóló tudósításunkba tévedés esuzzott be. Illetékes helyről vett értesülésünk szerint a kaszinó nem hozta azt a határozatot, hogy azok, kik a lapokat az olvasó teremből eltüntetik s a képeket kivagdossák az egyesületből kizártnak. Volt szó ugyan erről is, de csak indítvány alakjában, hanem a rövid diskussió után határozat nem hozatot. Az igazság érdekében e helyreigazítással tartozunk.

A helybeli ev. ref. templomban vasárnap Vataj László a rimaszécsi egyház fiatal jeles szónoka fog egyházbeszédet tartani. Vataj az ép akkor itt időző egyház látogató bizottság egyik tagja.

Athelyezés Dr. Zehery István rimaszombati kör- és eddigi Krakkóba beosztott es. és kir. tartalékos főorvos hasonló minőségben áthelyeztetett a przemysli katonai helyőrségi kórházhoz. Hiszszük, nem lesz rá szükség, hogy a rimaszombati kör kedvelt orvosa, ki széles körű fogászati praxist is folytat, közhasznu polgári működését félbeszakítani s tartalékos katonai állását elfoglalni kénytelen legyen.

Az olvasókör bálja. F. hó 26-án volt az első farsangi multságunk. Hagyományos külsejéből sokat vesztett, mert az eddiginél néptelenebb volt, de a feszelen jó kedvben méltán sorakozott a régi körbálokhoz. — Ejjfélután a társaság fiatalja-véneje vidám tánczra perdült, szünóra alatt egy díszes tortát sorsoltak ki, melyet szeremesés nyerje — Molnár Lajos — ismét visszaajándékozott. Az olvasó kör könyvtárának gyarapítására a körülményekhez képest elég szép összeg jutott.

Az influenza rohamos terjedése következtében a helybeli főgymnásiumban hétfő óta szünetel a tanítás. A mult héten a gymnasium népességének jelentékeny része betegeskedett, míg az utolsó napon a beteg létszám meghaladta a 23 százalékot, mire a tanítást az intézet előjárósága maig megszüntette.

megfelelőleg, legjobban fogja tudni, előirányzatát felállítani.

Áttérve már most a czukorrépa termelés számlájára a kiadás a fentilhez arányosítva az . . . 57 ffr 16 kr-hoz a fuvar külömbőség . . . 7 ffr — kr.

A talajból 100 mm. czukorrépa által kimerített 18 klgram légeny á 60 kr., . . . 10 ffr 80 kr. 40 klgrm kali á 20 kr., . . . 8 ffr — kr. 9 klgrm Fosforsav á 20 kr., . . . 1 ffr 80 kr. 1600 □-ölenként utazási költség . . . 2 ffr — kr.

Összes kiadás 86 ffr 76 kr.

Elismert tény az, hogy egyenlő viszonyok között a czukorrépa kevesebb termést ad mint a takarmány-répa, az átlagos terméseket irányadón véve 1600 □ ölenként felvehető 100 métermázsas termést; így a czukorrépa számlája javára a visszakapott, azaz a megváltott szeletek értékével együtt métermázsánként 86 krt számítva tesz egy katasztrális holdnál 86 ffrtot, mely összeget a 86 ffr 76 krból levonva, marad veszteség 76 kr. Összehasonlítván ezen két mérleget, minden részreahajlás nélkül a takarmány-répa termelése 33 ffr 60 kr. több haszonnal fog termeltetni, és így ennek termelése okszerűbb és hasznosabb is. Ebből következik, hogy czukorgyár részére 1 métermázsas répat csak 1 ffr 20 krt lehetséges termelni

Ezek után csak azt találok még szükségesnek megjegyezni, hogy a két répa termelés mérlegénél a takarmány-répánál a talaj kimerülés fokát azért nem irtam annak terhére, amennyiben ez a gazdaságban talaja értékesítését, mely esetben ismét visszaadja a talajnak, az általa felvett tápanyagokat, a trágya által.

A czukorrépánál azonban az egész tápanyag a gazdaságból kivitetik, és ha a kisajtott szeletek vissza hoztatnak; is ennél a felmerülő költségek felemészti azon hasznot, a mely általuk a talaj javára esnek, és az ez esetben csak részbeni volna, miután nagyobb része a czukorgyárnál visszamarad.

A mi pedig a kötendő szerződés főbb mozzanatait illeti, a következőkre kellene figyelemmel lenni.

1. Az átadott czukorrépának métermázsánként ára 1 ffr 20 kr.

2. Mindig csak egy évre kötni, és úgy, hogy a következő években, ha az illető gazdálkodó folytatni akarja a czukorrépa termelést, a gyáros kötelezve legyen a termelést átvenni.

3. Félreértések esetén, különösen az átadásnál, mindkét rész kénytelen beleegyezni az általuk „földbirtokosokból választott“ bíróság határozatába.

4. Az állomáson történendő átadás után minden kár a gyáros terhelé.

5. Ha a vagon teljes hordképessége ki nem volna használható, az ebből származó túlkialást felerészben a gazda, felerészben a gyáros tartozik viselni, vagonokat előzetes értesítés után a gyáros tartozik megrendelni. — Azon esetben, ha az értesítés daczára sem volna kellő számu vagon az állomáson, az illető gazdának jogában van a répat lemérteni és a répa súlyát az állomás-főnökkel nyugtáztatva, azt kupacokban az állomáson kirakni. Ezen esetben a vagonba való rakás költségei a gyárost illetik.

6. Az átadás teljes tiszta súly megállapításával az illető vasuti állomáson történjék.

Ezeket a gazdák érdekeben közölve, kívánom, hogy minél több czukorrépa-termelő vállalkozzék a kérdéses czukorgyárak részére, — de a jog és méltányosság alapján.

G a z d á s z.

dítsanak meg gazdaságaikban, mely által, a mai gazdálkodási pangásnak egy kis lendületet adjanak és anyagi viszonyaikat emeljék; részint hogy segédkezet nyujtsanak egy vállalatnak, mely vállalat csak úgy verhet erős gyökereket ha minél több gazdálkodó, a viszonyokhoz képest támogatja.

A mezőgazdaság és az azzal foglalkozók válságos helyzete eléggé ismeretes; azt bővebben fejtegetni, annak okait kutatni és magyarázni, ma már hiábavaló munka. Az ország minden részéből évről-évre nem üzletszerűleg felhangzott panaszok, szomorú jelei annak, hogy az észlelt bajok nem időszerű természetűek, hanem állandók, a termelés teljesen megváltozott feltételeinek kifolyásai.

E bajokat orvosolni azoknak előidéző okait elenyésztetni, kötelessége a gazdálkózásúsnak, úgy azok összegének, mint az egyeseknek.

Bajaink nagyok, de nem legyőzhetlenek, igaz, hogy meghaladják az egyesek erejét, ámde ha az ember erejét meghaladó nehézségek ellen harcra kél, társakat keres maga mellé és talál is, mivel mindnyájan egyetértenek abban, hogy a közös baj csak közös erővel győzhető le.

Legujabb időben a felállított czukorgyárak vállalkozói, úgy látszik szintén a szövötkezet elvei alapján terveztek ügyük kivitelét, mely által a gazdálkózásúsnak alkalmat adtak, hogy gazdaságaikban a hozamot ez irányban is emelhessék, másrészt csakis úgy lehetett az illető czukorgyárakat biztos alapra fektetni, és csak így remélhető azoknak felvirágzása, ha minél több gazda a czukorrépa termeléshez csatlakozik.

Azon nagy reményben, hogy a nagyra tisztelt gazdálkózásúsnak, ezen soraim által kifejezett szerény véleményemet figyelemre méltatja, bátorkodom először is a czukorrépa és takarmányrépa termelés közötti külömbőség megvilágítani, másodsor a gyárral kötendő szerződés főbb mozzanataira utalni.

Répának minden tekintetben megfelelő földön; a a forgóba való felvételénél, a czukorrépa és takarmányrépa igényei ugyan azok.

Tehát a számító gazda részéről felvetendő azon kérdés, melyiknek a termelése hasznosabb? okszerűbb gazdaságában. Összehasonlítván azok termelési számláit, a takarmányrépáé következőleg fog alakulni:

1600 □-öl azaz 1 katasztrális hold, mely minden tekintetben répának megfelelő, egy évi bére 10 ffr — kr. 9 klgram vetőmag á 24 kr., . . . 2 ffr 16 kr. tarló szántás, őszi mélyítés, boronálás, vetés stb. 10 ffr — kr. 3-szori kapálás 40 napszám á 40 kr., . . . 16 ffr — kr. egyeselés 12 napszám á 40 kr., . . . 4 ffr 80 kr. kiszedése 10 napszám á 40 kr., . . . 4 ffr — kr. tisztítás 20 napszám á 30 kr., . . . 6 ffr — kr. 150 mm. szállítása 2 igás napszám á 150 3 ffr — kr. berakása vagy elvevése 3 napszám á 40 kr., 1 ffr 20 kr.

Összes kiadás 57 ffr 16 kr.

Feltéve, hogy egy 1600 □-öl holdon 150 m.mázsas terem, eddigi tapasztalataim, és szénaértékre való átszámítás alapján, 3¹/₂ mm. répa 1 mm. szénával egyenértékű, vagyis 1 mm. szénát 2 ffr értékre feltéve, egy métermázsas répának gazdasági értéke, 60 kr lesz. E szerint 150 mm. után 90 ffr bevételt számítva egy katasztrális, holdnál 90 ffr = 57 ffr 16 = 32 ffr 84 kr., vállalkozási haszon mutatkozik.

Hogy ezen répamennyiség tényleges értékére találjon, úgy hiszem felesleges volna itt taglalni, annál is inkább, miután minden egyes gazdálkodó, viszonyainak

vetni. De csakhamar összeszedte magát s szép szemével Aladára tekintve, válaszolt:

Hogy én megváltozam-e és mennyiben? nem tudom, de hogy „ügyvéd ur“ nagyon, egészen a felismerhetlenségig változott meg: az bizonyos.

„Hát hiszen nem tegnap volt, hogy utóljára láttatok egymást; három év alatt megváltozhattatok eléggé. A gyermekarcok bizony nem is maradnak ám meg évtizedekig.“ — szölt közbe mosolyogva Vidorné.

„Más tárgyra tértek át. Szóba jöttek a művészvilágban előforduló újdonságok, a színházak premiéré-jei, a képzőművészet legujabb remekei, a könyvpiacon legjobb termékei, a műépítészeti kolosszális vívmányai, az ipar és technika bámulatos haladása, egy szóval minden, mi a társadalmi téren esemény számba szokott jönni. S Aladár minden fölmerült kérdésekben oly tájékozottságot, széles és alapos ismeretkört, rendkívül éles megfigyelő tehetséget árult el, fűszerezve érdekes előadási modorával a szellemes eszevét, hogy a kis bizalmas kört egészen felbűncsélte, magával ragadta.

Az idő a társalgás alatt jól előre haladt, de azért senki sem unatkozott. A látogatás véget érven, az ezredesné felszólította Aladárt, hogy mint azelőtt, tekintse házáat most is második otthonának, hol mindig szives látásra talál, — s ezzel a kis társaság szívélyes bucsu után szétoszlott. — Bucsuzásuk Aladár részéről a kéznuyjtaát kísérő üdvözlét: „Isten önnel Margit kisasszony!“ — az ifju hölgyre látott hatott; — a dacz egy bizonyos nemével s különös hangsúlyozással veté oda Margit is: „Jó napot ügyvéd ur!“

A vendégek távozása után Vidorné elismoró szavakban fejezte ki azt a jó benyomást, mint Aladár eszevése tett reá s diesérolég emelékí az ifju megnyerő modorát. Hogy Margit is — ki eddig szótlannul hallgatta szavait, mondjon véleményét, ezen szavakkal fordult hozzá:

„Nemde igazam van, Margit?“

„Igazam van, édes nagynéném, mint mindig: de nekem, . . . magam sem tudnám okát adni, hogy miért? . . . itt kissé reszketett és akadozott a szép hölgy hangja, — Aladár nem tetszik.“

„Akkor most az egyszer nem találkoznak izléseink,“ mond az ezredesné s ezzel többé e napon nem emlité Aladár nevét.

Margit egész nap roskedvű, szótlann volt, oly annyira, hogy kedélyhangulatának megváltozása még Vidornének is feltűnt. Tett is kérdést lehangoztásának okát megtudandó, de Margit kitérőleg s csak ennyit válaszolt:

„Nincs semmi bajom. Csak roskedvű vagyok; ennyi az egész.“ — Hanem azután este, midőn magára maradt, a duzzadó hófehér párnák közé rejtve arcát, szabad folyást engedett esalódás okozta érzelmei kitörésének s nem

egy, titokban szempilláira lopódzó könyűt morzsolt szét. Nagyon soká küzdött magával, míg nem az álom jótékony angyala megszánta Margitot s el tudott aludni. De utolsó szavai is ezek voltak: „Isten önnel kisasszony!“

Aladár ellenben egész nap nem beszélte egyébről anyjával, mint Margitról, Kissné kifogyhatatlannak látszott. — Megtörtént, hogy néha-néha beszélgetés közben elsötétült az ifju egyébként életvidámságot eláruló arca s elgondolkozott. Ilyenkor mindig egy különösen hangsúlyozott rövidke mondat jutott az eszébe. Csak négy szóból állt: „Jó napot, ügyvéd ur!“ — de e négy szó elegendő volt arra, hogy gondolkozóvá tegye Aladárt.

* * *

Aladár haza érkezésének napjától fogva majd Vidorné, majd Kissék lakásán igen gyakran találkoztak egymással a fiatalok. De minél gyakoribb volt összejövetelök, annál fokozatosabban növekedett egymással szemközt a két lénytartózkodása. Megfoghatatlan s a lélektan törvényeiből majdnem kimagyarázhatatlan az a feltűnő idegenkedés, mely Aladár és Margit között nap-nap után egyre nagyobb mérvet öltött. Minden esetre az évek utáni viszontlátásuk, a meglepéstés pillanatában használt „kisasszony“ és „ügyvéd ur“ megszólítás adta meg az első lökést a játszótársi meghitt bizalmasság nem eléggé szilárd falázatának ledöntésére s emelte fel helyette a merev tartózkodás és fesz alig ledönthető bástyáját. — Gondosan kerülték mindketten az alkalmat, hogy magukra maradv a „négy szem közt“ találkozzanak egymással, s ha egyszer-másszor még is előfordult ez eset, néma hallgatásban merültek. Margit szótlannul babrált az előtte heverő himzösen, Aladár meg az olvasó asztalkán heverő folyóiratok között lapozott szintén egy szó-, egy árva hang nélkül.

Mindezek mellett nagyon esalatozónék az, a ki azt vélné, hogy ily körülmények között a találkozás valósgos lelki küzdelmébe került a két lénynek. Epen nem; s ez magyarázható ki legnehezebben az emberi szívet körül hálózó érzelme-világ titokzatos törvényeiből. Ellenkezőleg: ha oly idő állott be, — lett légyen annak bármí oka, — hogy Aladár és Margit napokig nem láthatták egymást, mindketten lehangoztak voltak és boldogtalan-nak, szerencsétlennek érezte ilyenkor mindegyik magát.

Mindkettő érezte, hogy a másik nélkül élete sivár pusztaság lenne; megdöbbenve jutott mindkettő annak tudomására, hogy azt a „másikat“ végtelenül szereti, érte mindent, de mindent képes volna áldozni, s hogy bárminő áldozatot hozna is, az elenyésző csekélység, parány lenne a jutalomhoz, annak a „másiknak“ szerelméhez képest, ha ő ezt magának megnyerhetné.

Aladár és Margit szerettek. Szerettek oly hévvel, oly tisztán, mint csak halandó lény szeretni képes, s szenved-

tek oly kínokat, minőt Tantalus állhatott csak ki az alvilágban. Szenvedtek, mert mindketten azt hitték egymásról, hogy az a „másik“ nem viszonozza azt a kiolthatlan lángoló érzelmet, azt a kiapadhatlan mély szenvedélyt, mely saját szívet eltölti. Szenvedtek, mert egymást nem értették meg.

Csak egy röpké, gyengéd czélezás, csak egy szóból álló vallomás és . . . minden félreértésnek, minden szenvedésnek vége. De mikor e vallomás nem tudott ellebbenni ajkaikról! . . . Hányszor feltették magukban, hogy kitarják szíveiket, csakhogy e kínos gyötrelmeket véget vessenek: de mikor azután a végrehajtásra került volna a sor, mindig visszariadtak attól. Visszariasztotta őket a gondolat: hátha kellemetlenül érinti „öt“ a vallomás. Már pedig a szeretet sokkal nagyobb, sokkal erősebb volt szíveikben, hogy csak egy kellemetlen pillanatot is kívántak volna szerezni egymásnak.

Igy mult el egy hosszú év kínos tépelődés között Aladár és Margit nézve, a nélkül, hogy a kibontakozás sikerét bármelyikök csak reményleni is merte volna. Erzelmeiket azonban oly gondosan, oly páratlan önmegtartózkodással, ügyesen rejtgették még önmaguk előtt is, annál jobban mások előtt, hogy sem Kissné, sem az ezredesné nem vehették észre a változást, mi a fiatalok szíveiben végbement és ott könyörtelenül dült.

A nagy óvatosság daczára is egy ízben Margit mégis majdnem elárulta magát nagynénje előtt, mikor tudniillik az ezredesné őt, mint nagy lányt az első nyilvános estélyen bemutatva volt, s a multság után panaszképen felemlité nagynénjének, hogy Aladár nem tánczolt vele az estélyen. Szíve akkor már esordultig volt, nem bírt érzelmeivel, ki kellett valaki előtt öntenie kerserveit.

Vidornét akkor meglepte Margit panasza, bár azt — mint tudjuk, — nem vétette észre a lánykával, de gondolta magában: jó lesz a fiatalokat figyelemmel kísérni. De minthogy a legőberebb figyelem mellett sem vett észre a gyermekek érintkezésében semmit is, mi az óvatos és tapintatos közbelépést vonhatta volna maga után: az egész dolgot pusztán Margit naivságának tulajdonította s eme véleményében azután meg is nyugodott.

Az ezredesné Margitot az első estély után minden nevezetesebb estélyre, tánczmultságra elvezette. Aladár is rendszeren majd minden társas összejövetelben részt vett, de soha senkivel nem tánczolt, így Margittal sem, sőt ily alkalmakkor a szép hölgytől mindig távol tartottamagát.

Egy ily multság után Margit feltette magában, hogy Aladárnak szemére lobbantja, amiért nem tánczolt, vagy csak foglalkozott vele az estélyen. Az alkalom nem soká késett, másnap már találkoztak és Margit csak úgy, látszólag közönyösen odavetett megjegyzés alakjában meg is interpellálta Aladárt.

Farsangi hírek. A rimaszombati általános ipartestület az iparos tanonciskola javára febr. 16-án zártkörű táncvizsgalmat rendez. A cél, melynek előmozdítására törekednek derék iparosaink, megérdemli, hogy a legszűkebb körben támogattassék. Az iparos tanonciskola egyedüli eszköz arra, hogy városunk új iparos nemzedékét e téren a modern színvonalra emelje, s mentől jobban és célszerűbben lesz felszerelve, annál sikeresebb munkáját fog kifejteni a fiatal tanintézet. — A helybeli prot. főgymnásium felsőbb osztályainak ifjúsága is tervez egy mulatságot farsang utolsó napjára. Mükedvelői előadást akarnak rendezni s ha a körülmények engedik Nagy Ignác, „Tisztujtás” című vigjátékát adják elő.

Tapasztalatok a múlt heti olvadáskor. A hirtelen enyhére változott időjárás nagy loes-pocost idézett elő városunkban. Mióta kész a jánosi utcai gyalogjáró ez uttal volt alkalmunk először tapasztalni a költséges járda hiányait. A esütörtökön egész nap hulló hó pénteken reggelre mind elolvadt; az utcák jóformán ki voltak áradva, különösen a jánosi-utczán átnyúló Tompa-utca a keresztezésnél siralmas képet nyújtott. A hó-lé sebes árja az utca közepén rohant át feltartóztatva a gyalogjárón menőket, mert az áradatnak csak ügyvel bajjal lehetett áthatolni. A Tompa-utcai vízfolyás kérdése a járda kiépítésével még úgy látszik nincs megoldva, — mert ez az állapot tavasszal és ősszel állandó és nyáron is előfordul minden kis zápor alkalmával. Mit ér a pompás kövezet akkor, ha közben megszakad s egy két ölnyi távolságra bokán felül érő vizen kell áthatolnunk? Ugyan csak a múlt héten tapasztaltuk, hogy a főtéren, a város egyik legékesebb házának tetejéről két hatalmas sárkány okádja a vizet a járó-kelők nyakába. Ezek a sárkányok tiszta száraz időben igen ártatlan állatok, de tél-víz idején és esőben rakonzátlanok s utjokból kitérítik a jámbor polgárt. Nem lehetne-e e zabolatlan ós állatok nyakát egy kis költséggel a földszínéig megnyújtani?

Az influenzások városunkban meglehetősen nagy számmal vannak; de veszélyes kimenetelű még egy sem volt. A helybeli tüzserg legényei közül is sokan kapták meg s a szabadkai méntelep osztályban pedig mai napig 27 influenzás került ápolás alá. Annál feltűnőbb, hogy a gömörmezei közközházban ily általános járvány idején egyetlen orosz náthás sem gazdagította a beteg létszámot.

Vármegyei ujdonságok.

Meghívás. A folyó hó 12-én Tornallyán tartott közgyűlés határozata és megbízása folytán van szerencsém az állattenyésztési szakosztály és bizottsági tag urakat, valamint az érdeklődő ügybarátokat a folyó évi február hó 2-án délelőtti 10 órakor Rimaszombathban a városbáza tanácstermében tartandó szakgyűlésre tisztelettel meghívni. Mely gyűlésen a bikavásárlások folytatása s egyéb állattenyésztési ügyek fognak tárgyalatni. — Pusztá-Apáthi, 1890. jan. 18. Vajda Gyula, gazd. egyll. titkár.

A serkei ev. ref. egyház, mint tudva, van megürült lelkészi állomásra felkérte Nagy Pál esperest. Határozott választ azonban nem kapott, s mint hírlik a lelkészi állomás pályázat utján fog betöltetni.

Városi választás. Bornemisza László alispán elnökléte alatt múlt hétfőn ment végbe Rozsnyó város tisztujtás. — Polgármester lett dr. Stropff Ignác, — főjegyző Rosty József, alj. Farkas J., ügyész Kovári Ödön, orvos dr. Posch Dezső, — tanácsosok: Markó József, Petrovits János, Sziklay Géza, Radvány Ferencz, tiszteletbeli tanácsos Schlosser Albert, pénztáros Flutsch Kálmán.

Tisztujtás. Sajó-Gömörön a községi tisztujtás is megtörtént, a választó gyűlést Szontagh Zoltán főszolgabíró személyesen vezette és egyhangulag a régebbi előjárók utjára meg lettek választva; vagyis bírónak: Deák-pál András, pénztárnokká, R. Kövér János, közgyámhá Pál Mátvás, és rendőrkapitányává: Konecz András. — A derék előjáróság valamint eddig, ezután is híven fogja viselni a város minden érdekeit és tőlük telhetőleg a város jólétét minden irányban előfognak mozdítani. — Ezt hiszük mi, így reménykedik a város összes lakossága!

Derék főr. A putnoki műmalom, mely Serényi Béla gr. nagybirtokos tulajdona, — fejlődésének újabb stadiumába lépett. A Laszgallner Ödön vezetése alatt álló iparvállalat három év előtt a mai technika vívmányainak megfelelőleg, rekonstruáltatott s különösen utóbbi időben oly virágzó lendületet vett, hogy örleményei nemcsak a belföldön, hanem különösen a finomabb liszték, a morva és sziléziai piacokon közkedveltségnek örvendenek s a kolni kiállításra a malom gyártmányai aranyéremmel lettek kitüntetve. Mint lapunknak írják Putnokról, a műmalom főuri tulajdonosa belátván a nagyon is széles víz-erő hiányait, egy gőzgép beszerzését határozta el, mi által a malom reprodukáló képességét tetemesen lehet fokozni. Elhatározását nyomban foganatosította s a száz lóerejű gép már készen van, mely egyúttal a malom villanyvilágításnak motora. A nemes grófnak a honi ipar felvirágzását előmozdító áldozatkészsége alkalmul szolgált arra, hogy a malom munkásai, élükön igazgatójukkal, a gépnek e hó 19-én történt megindítása alkalmával egy kis órátiót rendeznek. Az alkalom annyival kinálkozabb volt, hogy a derék tulajdonos pár nappal előbb tévén le Budapestten az államtudori vizsgát ez irányban is fogadhatta munkássainak üdvözlétét, kiknek nevében az igazgató mondott lelkesült beszédet. Serényi Béla gróf az őszinte tisztelet és ragaszkodás e meglepő nyilvánításával szemben örömeinek s egy uttal azon reményének adott kifejezést, hogy vállvetett munka és szorgalom mellett a műmalom állandó virágzó állapotában meg fog maradni. Adja isten, hogy úgy legyen!

A sorozás. A f. évi fősorozás Dobsinán veszi kezdetét márczius hóban. Dobsina város állit 135 legényt márczius 3-án; Rozsnyó város állit 89 legényt márczius 5-én; márczius 6. 7. 8. 9. 10. 11. napjain a rozsnyói szbirói sorozójáras állit 714 legényt; márczius 14-én soroz Jolsva város, állit 60 legényt; márczius 15. 16. 17. 18. 19. és 20. soroz a nagy-roczei járas, állit 746 legényt; márczius 22-én soroz Nagy-Rocze város állit 37 legényt; márczius 23-tól április 7-ig az ujoneozás szünetel. Április 8. 9. 10. 11-én soroz a rimaszombati járas, állit 639 legényt; április 12-én soroz Rimaszombath városa, állit 89 legényt; április 13. 14. 15. 16. 17. és 18-án soroz a rimaszécsi járas, állit 706 legényt; április 20. 21. 22. 23. 24. 25. soroz a tornallyai járas, állit 728 legényt.

A Sajógömör városi „dal- és olvasó-egylet” f. hó 20. napján tartotta meg évi rendes számadó-gyűlését, a tagok nagy számmal jelentek meg; résztvettek a gyűlésen a polgári iskola tanárai is, a gyűlést Mikola György ev. lelkész, a dalkör alapítója, hosszú éveken át karmestere, jelenleg is lelke és szellemi édes atyja nyitotta meg. Idősb Gallovis János pénztárnok előterjesztette a múlt évnek bevételeit és kiadásait. — melyből kitént, hogy az „olvasó- és dal-egylet”-nek tiszta vagyona 776 f. 88 kr., a mely összeg részben készpénzben, — részben kamatozó kötvényekre van kiadva! — A gyűlés elhatározta, hogy a „Gömör-Kishont” című megyei lapra előfekt, — s egyuttal megrendelni határozottat dr. Bernáth Istvánnal szerkesztésében megjelenő „Szövetkezés” című lap is! — Kimondatott továbbá az, hogy a könyvtár újabb munkák megrendelésével szaporíttassék és lehetséges, hogy új könyvek beszerzésére 40—50 f. is fordítatik! — Valamint a múlt évben, ugy a jelen évben is megtartják a márczius 15-iki emléknapot! — Gyűlés végével Mikola Györgyöt majd a dalkör fáradhatatlan és buzgó karmesterét; Hegedüs Jánost, és idősb Gallovis János pénztárnokot felkesen megjelenezték, s a pénztárnoknak a szokásos felmentvényt is megadták!

A putnoki nebank febr. 12-én tartja 19-ik évi rendes közgyűlését, melyre a részvényes tagokat az igazgatóság meghívja. A múlt év üzleti eredménye 8727 f. tiszta jövedelm, melynek mikénti felosztásáról a közgyűlés fog intézkedni.

Erdészeti ügyek. A megyében levő községi és volt urbéres közbirtokossági stb. erdők állami kezelésbe való átvételének ügyében a földművelésügyi m. kir. miniszterium egyetértőleg a m. kir. belügyminiszteriummal a napokban döntött. Ugyanis a rozsnói szolgabírói járas erdekelt erdőbirtokosai fellebbezésének elvetésével, valamint a megyei törvényhatósági közgyűlésnek a szervezett három állami erdőgazdálkodás székelyei és területi beosztásának megváltoztatása, valamint a kezelési költségek hányadának holdanként 16½ krajczárára való megállapítása érdekében tett intézkedéseit fenntartotta, azonban tekintettel az erdőbirtokosok jövedelmezőségére, a kikötött 5200 f. évi kezelési átalány összeget 5000 forintra szállított le. A kezelés költségei fejében e szerint, beleértve az üzemtervek készítését is, minthogy a kezelendő erdőterület ez idő szerint kerek 27000 kat. holdat teszen ki, holdankint és évenként 18½ krajczár lesz 1889. évi július hó 1-től számítva fizetendő. Az állami erdőgazdálkodások székelyei Rimaszombathon, Nyustján és Rozsnyón lesznek. A rimaszombati m. kir. vezető erdőgazdálkodás az általános vezetés és ellenőrzésen kívül a rimaszécsi és tornallyai, a nyustjai m. kir. erdőgazdálkodás a nagyroczei és rimaszombati, a rozsnói m. kir. erdőgazdálkodás pedig a rozsnói szolgabírói járashoz tartozó községi, volt urbéres közbirtokossági stb. erdők kezelésével van megbízva.

Megeyi tanügyi termékek. Ertl Heribert nándorvölgyi hercegi tanítóul ezeltét két évvel jelent meg Mehner Vilmos budapesti könyvkereskedő kiadásában egy „Természetráaj” a tót és tót-magyar tanművelő népiszkolák számára, mely munkát a tanügyi sajtó kedvezően fogadott. Ugyanezen művet most a német és a német-magyar tanművelő iskolák számára dolgozta át. Ugy ezen munkák, mint szerzőnek „Földrajz” tót és tót-magyar népiszkolák V. és VI. osztályai számára című műve nemcsak a miniszteri tantervnek megfelelő tananyagot karolnak fel fokozatosan és kellő terjedelemben, hanem a magyar nyelvi gyakoroltság fokozását is előzzák, midőn a tananyagot magyar nyelven nyújtják, az új szavakat pedig külön ismertetik. Mint nem szaklap nem mehetünk át bővebb részletekre. Örülünk azonban azon, hogy megyénk egyik tanítójának tollából ily kiváló paedagógiai szakértelem és tapintatról tanuskodó s a mellett első sorban a magyarságnak szolgáló tankönyvek kerülnek ki. Tanítóinknak az Ertl-féle tankönyvek használatát, melyek a Groó-féle olvasókönyvek mintegy folytatásául tekinthetők, különösen ajánlhatjuk.

Az aggteleki barlang második bejáratának áttörési munkálatai annyira előhaladtak, hogy az új bejárat megnyitási ünnepélyét mártius végén már megtarthatják. Münnich Kálmán bányamérnök számítása szerint az áttörendő fal még 24 méter széles, melyen már áthallatszanak az átellenben dolgozó munkások csakány ütései.

Modern bíróválasztás. Az aggteleki bíróválasztásra vonatkozólag a következőket írják lapunknak: „Difficile est scitaram non scribere, ennek aggteleki fordítása ekkép hangzik: lehetetlen a bíróválasztást ki nem írni — Mégis jobb lehetett akkor, a mikor a falusi bíróság sorba ment, mert a sornak érne kellett a jókat is, s a rossz se veszett a falu nyakán, míg napjainkban, ha a jóknak egy jó bírót sikerül a bírói székbe írtetni, ez mint szerény ember, — kinek lelke a kortesfogásoktól irtózik, az első három év leteltével lemarad a bíróságból, mert mindig találkozik a bíróság zsirossá tehető falatjára vagyó, hatalmaskodni szerető, néhány liter pálinkával rendelkező szerénytelen, ki a választás napján a sz. könyv e sorait vérvén vezérfonalul. „Uram még viradta előtt” mámorba ejti e vigyázatlanokat, aztán járszalagon viszi őket az urnához, hasztalan aztán minden ékesen szólás, a törvény ama §-ára hivatkozás, hogy a teljesen vagyonatlan nem lehet bíró, mert a választásnál a főszolgabíró helyettesítő jegyző, szerény hivatalánál fogva ki nem teheti magát a pálinkában lappangó düh kitérésének, újra meg van választva három évre a kis zsarnok, s a község ki van szolgáltatva önkényének, a jobbaknak nem marad egyéb, mint azon remény, hogy ez új cselus alatt tán csak kijózanodnak a most megmámorosított polgártársak, ki, igen már a választás utáni napon de csak azért, hogy majdan az új választás reggelén újra mámorba esvén, az erdő példájára nyelet szolgáltassanak a fejszének maguk ellen. — Mig hát pálinka lesz, addig ne reméljünk. — E manumscriptumot el tehetné tek. szerkesztő ur három évre, s minden megkérdetéseim nélkül adhatná sajtó alá.”

Vastag trefa vagy minek mondható azon eset, mely a kietti evang. egyház érdemes lelkészével Hurrajjal történt a közelmúlt héten. Fia ugyanis Budapestten, az egyetemen tanul, s valaki Pestről sürgönyözött atyjának, hogy Emil fia öngyilkossá lett. A megrémült apa azonban Pestre utazott, képzelhetni azonban meglepetését, midőn fia lakására érve, ép erő s egészségben levő fia által fogadtatik.

Megfagyott. Katrenyák Józsefné, drábszói földműves asszony — az ottani koresmáros részére a dohány-tözsdeből — mint állítatik 50 font dohányt hozandó,

Breznóbányára ment, onnan visszajövef — már közel a faluhoz — nagy hózivatar érte el, s lehet, hogy a kimerülés miatt — mert áldott állapotban volt — összerogyott, s e hó 25-én találták fel megfagyva.

Jó élvágy Toman János volt tanító — alkalmi rögtönző, tót-magyar poeta — babaluskai lakos egy szép teli nap hajnalán arra ébredett fel, hogy egyetlen tehene — ambár a gazda ez idő szerint is még vagy 20 mm. szénata-karmánnyal rendelkezik — éhen megdöglött. Az eset pár nap mulva jutott köztudomásra s a szem tanuk állítása szerint a döglött tehén ugyanazon kamrában feküdt döglött, mely kamara Tomannak lakszobáját képezi. Ez még nem elég, de tény, hogy neveztet voln a tehének még kimulása után is hasznát veendő, előbb a hátulsó czomb táján a bőrért kissé felfejtve, husából leves és sültnek való darabokat vágott ki s fogyasztotta el, később ötödnapra a beleket kiszedette s e tehent félig megnyuzatta, de még akkor sem volt hajlandó — a hatósági rendelet dacára — a dögmardványt — mely már feloszlásnak indult — elásatni.

Lopás Jolsváról írják, hogy folyó hó 18-ára Czirbesz Sámuel ur padjáról egy 120 kilós sertésből két oldal szalonnát, 2 sonkát, 1 hátgerinczet Jurin Soma ev. tanító urét; 1 paprikás szalonnát, 1 hátgerinczet, 2 oldal szalonnának majdnem felét és két kenyert Czirbesz S.-ét eltolvajlottak. Még gyanítani sem lehetett volna a tetteseket, de a véletlen nyomokra vezette a rendőrséget. Ugyanis midőn az iskolás gyermekek az iskolából haza mentek, egy szemfüles gyermek megállt két nőszemély beszélgetésének meghallgatására, midőn hallotta, hogy az egyik a másikának dísekedett, hogy férje két vagy oldal szalonnát vett. A gyermek haza érve, hallotta szüleinek a lopás feletti részvétteljes beszédöket, kibökte, hogy mit hallott, s annak a nevé is, a ki dísekedett. Ezen alapon Andrásik fazekaslegény — ki híres gyümölestolvaj — házmozást tartottak, a hol is megtalálták az ellopottakból egy részt; ezután Badin nevű eselédhez mentek, ki szolgálat nélkül van, mert tavaly is egy helyen 116 f. r. eltolvajlott, más helyen a boltot törte fel, de ott nem talált semmit, s midőn sikerült elfogni s Andrásikkal szembesíteni, beismerte, hogy ketten tolvajlottak el, s megmondta, hogy Hoffmann Miksa ur csürbé rejtették el, a hol 19 darabban meg is találták a tárgyakat. Bevallották, hogy még kapuzáras előtt lopózkodtak az udvarba. Kulcsesal kellett kinyitniok a padlást, mert zárva volt. A tettesek a börtönben várják jutalmukat.

Vegyes hírek.

Borsodmegye főorvosává, mely állomásra öten pályáztak, hír szerint Dr. Török János Gömörmegye tiszteletbeli főorvosa, tornallyai orvos fog kinevezettni. A mennyire örülünk, hogy megyénk egyik széles ismeretekkel bíró fia megillető elismerésben részesül, ép annyira sajnáljuk a jeles orvos távozását.

Mátyás király emlékezete. E napokban mult ke-rek négy száz esztendeje annak, hogy Magyarország legnépszerűbb s korának is legfényesebb tehetségű uralkója meghalt. Ez alkalmából a magyar történelmi társulat folyó 26-án fényes közgyűlést tartott, melyen a politikai és tudományos világ legjelesebb képviselői megjelentek. A társulat elnöke Széchen Antal gróf alkalmi megnyitója után Fraknoi Vilmos olvasta föl Matyás királyról szóló tanulmányát, melynek egyik legérdekesebb részét a híres király-választás köztudomásu epizódja képezte.

Egy szomszéd megye tanügyi állapota Borsodmegye tanköteleseinek száma valamivel meghaladja a 34 ezeret, ezek közül majdnem 30 ezer gyökeres magyar. A tanulók száma 17.71%-át képezik az összes lakosság-nak, tehát valamivel több az ország minden ezer lakójára eső átlagnál. A megye 178 községe közül csak háromban nincs iskola, de ezek részére is már engedélyezve van az államségély. Vallásra nézve túlyomó a katolikus (17 ezer), azután a református (12 ezer), a többiek más vallásfelekezetekhez tartoznak. A tényleg iskolákba járók a létszámnak 87%-át teszik (az országos átlag 81%-ig sem emelkedik.) A tanítók átlagos fizetése 470 f. A tanítás nyelve minden iskolában a magyar.

A miskolci ker. és iparkamara terjedelmes jelentést küldött a kereskedelmi minisztériumhoz a kamarai terület kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyairól. A jelentésben előforduló érdekes adatokra még visszatérünk.

Nevváltoztatás. Paulik Lajos nagy-esoltói illetőségű, Fehértemplomban a 83. sz. es. és kir. gyalogezredben állomásozó puskaműves sajtát, ugy Bertalan, Emil és Lajos kiskoru fiai vezetéknévén „Palócz”-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Néptanoda. Ezen Schneider István pécsi községi iskolai tanító szerkesztésében megjelenő nevelés-oktatásügyi hetilap a folyó évvel 23-ik évfolyamába lépett. Mint a tanítók lelkes barátja, hű tanácsadója, határozott védője nagy elterjedtségnek örvend. Kívánatos, hogy azon megyebeli tanítóink asztalairól, kik a jelenlevő oktatásügyi kérdésekről biztos tájékozást szerezni kívánnak, sehol se hiányoz-zék. Mi évek óta ismerjük ezen lap határozott irányát s azért törekvő tanítóinknak a legmelegebben ajánlhatjuk.

Zónajegyet czentul a póstán is lehet vásárolni. Es ez nagy könnyebbség a közönségre nézve, kivált ha tud-juk, hogy közvetlen az utazás előtt sokszor nagy tolongás van a vasutnál a jegyek váltásakor és mikor igen sokan utaznak, sok kellemetlenségnek van kitéve az, a ki épen az elindulás előtt akar jegyet váltani!

Csoportosítható körutazási jegyek kiadása. A m. k. államvasutak igazgatása köztudomásra hozza, hogy ily jegyeket oly esetekben, midőn a körutazás a m. k. államvasutak vonalain kívül legalább még egy másik vasutvonalat is érint, ezután is ad ki. A körutazásnak ilyen jegyei válthatók a m. kir. államvasutak budapesti (Hungaria szálló) és bécsi (Kärntherring, Grand Hotel), továbbá a vidéki városokban fennálló menetjegy irodáiban.

A farsangi idény amily sok örömet okoz fiatalnak és öregnek, ép oly sok fejtöréssel is jár. Ertjük a bál-termek és ünnepélyek díszítését, mivel kétségtelen, hogy a farsangi táncvizsgalmak díszét egy szépen dekorált táncsterem igen emeli. Miután most épen a farsangban vagyunk, jókor érkezik levelezőnknek egy idevonatkozó tudósítása, melyben egy előkelő bécsi, díszítő ezikkeben legnagyobb és legversenyképesebb cégére figyelmeztet. Ez a „Bisenius” cég (Singerstrasse 11) melynek árjegye-ke körülbelül 3000, a legkülönfélébb szakbavagó ezikke leírását tartalmazza. Ezek közt vannak igen szép és olcsó ujdonságok. Táncstermek díszítését, illetőleg a cég ele-

ganczia és izlés dolgában első helyen áll. Tárgyai közül kiválnak: szagtalan egy és több színű meglepő lángok cotillon-figurák megvilágítására, gyönyörű cotillon-jelvények és esokrok óriás választékban, hősés a bálteremben, legújabb meglepő: hóval töltött fánkok kiosztásra, hatásos díszítő czikkek táncztermek számára, komikus és álarcos alakok, szövetjelmezek, álelkek, durranó bonbonok, melyek komikus sapkákat, sőt egész papírlötőket tartalmaznak stb. Ezen kívül készletben vannak az összes államok, magyar megyék és városok címerei és zászlói. Kölesön is ad a czég díszítéseket s elfogad táncztermek díszítését. Legjobb akár tánczterem, akár báldiszek iránt levélben fordulni nevezett czéghöz, mely szívesen szolgál bővebb felvilágosítással és gazdag tartalmu árjegyzékét bárkinek díjtalanul megküldi, távirati megrendeléseket pedig azonnal pontosan teljesít.

Szerkesztői üzenetek.

N. G. Dobsina. A félévi vizsgálatokról szóló hirdetésnek oly későn érkezett, hogy már nem tehetjük be. Kérjük figyelembe venni, hogy lapunk csütörtökön jelenik meg, de vidéki olvasóink részére már szerdán délután postára tesszük. Így a közlésre szánt cikkeknek (hirdetményeknek) legkésőbb szerdán délelőtt már kezünk közt kell lenniük.

N. L. Közleményeit szintén lapunk zártakor vévén, csak e számban használhattuk föl.

Munkatársainknak Köszönjük, hogy elláttak farsangi cikkekkel. Sort keritünk mindenikre, csak türelmet kérünk.

M. K. Lapunk hirovatának vezetője, ki egyuttal kiadónk megbízottja is, néhány nap óta beteg. Reméljük azonban, hogy nemsokára felépül s a kérdéses ügyben intézkedni fog.

J. E. Igéretét köszönjük s beváltását minden érdekesebb alkalommal kérjük.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernáth István.**

Magán-hirdetések.

Eladó malom.

A derencsényi közbirtokosság tulajdonához tartozó malom s ehhez tartozandó rét önkéntes elárverezésének határnapjául f. évi február hó 3-ik napjának d. e. 10 óráját ügyvédi irodámba Rimaszombatba ki tűzöm s arra a venni szándékozókat tisztelettel meghívom.

Molnár József
ügyvéd, közbirtokossági igazgató.

Hirdetmény.

Jolsva rendezett tanácsu városban 700 forintból álló évi fizetéssel rendszeresített rendőrkapitányi állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók felhivatnak, miszerint kellően felszerelt folyamodványukat az e folyó 1890. évi február hó 11. napjáig a polgármesteri hivatalnak nyujtsák be.

Kelt Jolsván, 1890. január 31.

3-3 **Reményik Ede,** polgármester.

Meghívás.

A „nyustyai takarékpénztár részvény-társaság“ IV. évi rendes közgyűlése 1890. évi február hó 16-án d. u. 2 órakor a takarékpénztár helyiségében fog megtartatni, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1889. évi üzlet eredményről.
2. Mérleg jóváhagyása, — felmentvény megadása és a tiszta nyereség felosztása iránti határozat hozatal.
3. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása.
4. Indítványok.

Kelt Nyustján, 1890. január hó 26-án.

1-2

Az igazgatóság.

„EGYETÉRTÉS“

Huszonnegyedik évfolyam.

Legnagyobb politikai napilap.

Megjelen minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után is.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra 1 ft 80 kr.
Három hónapra 5 „
Hat hónapra 10 „
Egész évre 20 „

Előfizetések bármely naptól kezdve teljesíthetők s legezlszerűbben postautalvánnyal Budapestre, az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (Kecskeméti-utca 6 sz.) küldendők.

Bérbeadó.

A Hámós Aladár tulajdonához tartozó dusai vagyon, mely áll körülbelül 400 hold szántóföld, — 100 hold rét és 600 hold erdőből 1200 □-öles holdat értve, haszonbérbe bármikor kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos Hámós Aladár Kaposváron és Molnár József ügyvéd Rimaszombatban.

Eladó.

A méltóságos jászói prépostság harkácsi gazdaságában igen jó, mintegy 150 mm. tiszta széna eladó. Megvehető a számtartósnál Harkács on (Gömörm.)

Eladó ház.

Rimaszombatban a Kmetty-utczában egy kőből épült egészséges jó fekvésű lakóház, örök áron eladó. — Értekezhetni lehet a tulajdonos Szabó Károly földbirtokossal Rimaszombatban.

Fontos regále-bérlőknek.

Rum, szilvórium, törköly-seprőpálinka

ugy nemkülönb mindenem LIKÖR, SZESZESITAL- és ECZET hideg utón minden készülék nélkül előállítható

WATTERICH ARNOLD

Budapest, Dohány-utca 51. sz.

(az izr. imaház átellenében)

a jutalmazott esszenciák és ätherikus olajok által.

Vizahólyag, glycerin, bor-zamat, savtalanító por, borszinek, borszesz, derítő-por és mindennemű borbetegségek elleni szerek raktára.

Kézelési utasítások és árjegyzék ingyen.

Parafadugaszok és ezinkupak. Szesz megtakarítására való pálinka-erősítő esszencia 4-5

Ügynök felvétetik.

MÁGVAK.

Szávoszt Alphons

magkereskedése és gazdasági c'kkek üzlete

Budapest, V., Arany János-utca 11.

tudatja a n. é. gazda és kertészkedő közönséggel, hogy január hó 1-ével megnyitotta

konyhakerti és virágmag-üzlet csztályát

s ajánlja egészen friss, (a) aronos

here, fű, répa, konyhakerti és virágmagvakkal

dusan felszerelt raktárát.

Arjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Farsangi idényczikkek.

LŐFKOVICS LIPÓT

NŐI- és FÉRFI-DIVATÁRU KERESKEDÉSE. VALÓDI KARLSBADI CZIPÖK és CSIZMÁK RAKTÁRA RIMASZOMBATBAN

a főtéren, az ujonnan épült SAMARJAY-féle házban.

A legmélyebb tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint a küszöbön levő farsangi idény alkalmából üzletemet

FARSANGI (báli) CZIKKEKKEL

dusan berendeztem; — a legnagyobb választéku női- és férfi divate ikkek, báli belépők, fejdíszek, esokrok, virágok, nyakkendők, ingek, gallérok, kézelők, és keztyük; különböző emléktárgyak, ugymint: albumok, képkeretek, karkötők, óraláncok, zsuzuk, pénztárczák, varró és himző készletek, himzési előminták, illatszerek, illatszertartók, bonboniérek, — továbbá kész női és gyermekfelöltők, egész gyermek ruhák, sapkák, kalapok, schwallok és karmantyuk, szárharisnyák nemkülönb topánok és esizmak, ugy felezcipők és papuesok is valamint férfi és gyermek-kalapok, sétabotok, vasuti zóna utazó bőröndök.

honi gyártmányu lópokrócok,

plüsch-takarók, plaidek, téli kötött kendők olesó árakon kaphatók.

Sok oldalról hangoztatott óhajnak megfelelőleg lábbeli javító-műhelyt is rendeztem be, és a nálam vásárolt lábbeliket igen csinosan és jól kijavítottam és megtalpatatom.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

3-*

Farsangi idényczikkek.